

Hierna volgt de reactie van ROC Nijmegen en Rijn IJssel op het consultatievoorstel Wet verbetering aansluiting beroepsonderwijs-arbeidsmarkt.

Vraag 1 van 2

Met het wetsvoorstel wordt meer ruimte gecreëerd om in het mbo andere onderwijsactiviteiten dan uren begeleide onderwijstijd of beroepspraktijkvorming aan te bieden. Aangezien er extra ruimte komt voor andere onderwijsactiviteiten vervalt de huidige mogelijkheid om af te wijken van de urennorm. Indien u nu gebruik maakt van de mogelijkheid om af te wijken van de urennorm: bieden de nieuwe regels u voldoende ruimte om het huidige onderwijsprogramma te blijven aanbieden? Zo niet, aan welke extra ruimte zou u behoefte hebben?

Onze reactie

Wij maken op dit moment gebruik van de mogelijkheid om af te wijken van de studieduur voor de bol en de bbl, zoals opgenomen in het huidige artikel 7.2.7, derde en vierde lid, WEB. Op basis van het wetsvoorstel is het niet langer mogelijk om een onderwijsprogramma te verzorgen dat minder uren bevat, anders dan in geval van op voorhand vastgelegde bijkomende eisen (zoals een bepaalde vooropleiding of werkervaring), zie het voorgestelde artikel 7.2.5, tweede lid WEB (nieuw). Wij vinden dit een onwenselijke ontwikkeling; studenten die niet aan de bijkomende eisen voldoen, maar wel een opleiding willen volgen, zullen in dat geval namelijk moeten uitwijken naar een alternatief, zoals de niet bekostigde derde leerweg (in het wetsvoorstel aangeduid als: loopbaanbegeleidende leerweg (lbl)). Gelet op het feit dat de kosten van de lbl in beginsel voor rekening van de student komen, kan dit een extra drempel opwerpen om een opleiding te volgen.

Daarnaast bieden de huidige WEB en het Examen- en kwalificatiebesluit WEB (EKB) voldoende mogelijkheden om studenten op basis van eerder behaalde diploma's een aangepast programma aan te bieden, zoals door middel van het verlenen van vrijstellingen. Vrijstellingen kunnen binnen gepersonaliseerd en flexibel onderwijs een vermindering van de nominale onderwijstijd bewerkstelligen. Aspirant-studenten met veel werkervaring moeten dit aan kunnen tonen. Voorheen werd dit gedaan met behulp van EVC-procedures. De huidige WEB en het wetsvoorstel bieden geen mogelijkheden tot het verlenen van vrijstellingen op basis van een soortgelijke procedure.

Hoewel in de toelichting bij het wetsvoorstel de indruk wordt gewekt dat de voorgestelde wijzigingen de instellingen méér ruimte bieden, zijn wij van mening dat het schrappen van de uitzonderingsmogelijkheden in artikel 7.2.7, derde en vierde lid WEB (en de artikelen 8.5a.11, tweede lid, en 8.5a.12, tweede lid, WEB) tot een beperking leidt van de mogelijkheden, die thans op grond van de WEB bestaan. Wij vinden het dan ook van belang dat deze uitzonderingsmogelijkheden niet worden geschrapt.

Bovendien bestaat de mogelijkheid van het inkorten van de nominale onderwijstijd al op basis van het huidige artikel 7.2.7. WEB, zodat wij ons afvragen wat de toegevoegde waarde is van artikel 7.2.5 WEB (nieuw).

Als instelling hebben wij overigens géén bezwaar tegen de in de consultatie voorgestelde versoepeling van urennormen voor zover het de verdeling tussen Bot-uren, Bpv-uren en Overige uren betreft, omdat dit meer ruimte biedt voor innovatieve en hybride onderwijsvormen.

Wel merken wij op dat veel opleidingen al jaren grote tekorten hebben aan BPV-plaatsen. De voorgestelde wetswijziging zal dit probleem niet oplossen.

Vraag 2 van 2

Mocht u voor wat betreft de overige onderdelen van het wetsvoorstel willen reageren, dan kunt u hier uw reactie geven. U kunt dat doen door een bericht achter te laten of te uploaden.

Onze reactie:

Het consultatievoorstel omvat veel meer dan alleen een verandering van de urennormen. Zo staat in het wetsvoorstel dat instellingen zich moeten gaan verantwoorden over de keuzes die zij maken bij het opstellen van een onderwijsprogramma. Dit impliceert dat de wetgever zich ook wil gaan bemoeien met hoe de opleiding vormgegeven wordt, en niet alleen met het resultaat (zie artikel 7.2.7 WEB (nieuw)).

Verder impliceert het wetsvoorstel dat de lbi een volwaardige positie krijgt (zie paragraaf 5.2.1 van het consultatievoorstel). De huidige regels voor het niet bekostigd onderwijs bieden al mogelijkheden om een deel van de opleiding te volgen. Het is voor ons op dit moment nog onvoldoende duidelijk in hoeverre het wetsvoorstel een wijziging beoogt van de huidige positie van de 3LW-student in vergelijking met de lbi-student.

Verder valt ons op dat er in het wetsvoorstel van uit wordt gegaan dat de lbi-student die in de lbi één of meerdere onderdelen of een deel daarvan heeft gevolgd, een mbo-verklaring ontvangt. De huidige 3LW-trajecten bestaan uit trajecten voor een diploma, een certificaat (zowel voor kwalificatie als keuzedeel) of een mbo-verklaring, al dan niet in de vorm van een praktijkverklaring. Een mbo-verklaring wordt niet voor gevolgd onderwijs afgegeven, maar uitsluitend voor afgeronde examenonderdelen die niet leiden tot een diploma of certificaat.

Het ongevraagd afgeven van een mbo-verklaring aan alle lbi-studenten die een of meerdere onderdelen of een deel van de lbi hebben gevolgd, betekent een inrichting van een ander proces en een extra personele belasting. Het is ook maar de vraag wie er voor welk traject betaalt en of deze groep zomaar uitstroomt, zoals nu gesuggereerd wordt. Reguliere studenten in de lbi of 3LW worden immers niet uitgeschreven middels de reguliere procedures. Verder is ons niet duidelijk waarom deze verklaring in al deze gevallen door de examencommissie zou moeten worden afgegeven, ook indien de student geen examen heeft afgelegd.

Verder maken wij ons zorgen over de uitvoerbaarheid. Het consultatievoorstel lijkt (wederom) grote gevolgen te hebben voor processen en procedures. Bovendien wordt van de instellingen meer maatwerk verlangd. Dit leidt tot incidentele en structurele lastenverzwaringen. Wij vragen ons af hoe dit in te passen is in 'weerbaar en wendbaar & flexibel onderwijs'. Wij maken uit de toelichting bij het

wetsvoorstel op dat de aanleiding voor het wetsvoorstel is dat mbo-opleidingen soms niet voldoende aansluiten op de behoefte van werkgevers en studenten, maar dat de omvang van het probleem relatief beperkt is. Wij vragen ons dan ook af of de voorgestelde ingrijpende wetswijziging - die voor instellingen leidt tot zowel een eenmalige als een structurele vermeerdering van administratieve lasten – wel opportuun is of dat niet beter kan worden volstaan met het benutten van bestaande ruimte in regelgeving en betere voorlichting.

Uit het consultatievoorstel volgt dat het onderzoek naar uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid nog wordt uitgevoerd. Wij zijn benieuwd naar de resultaten van dit onderzoek.